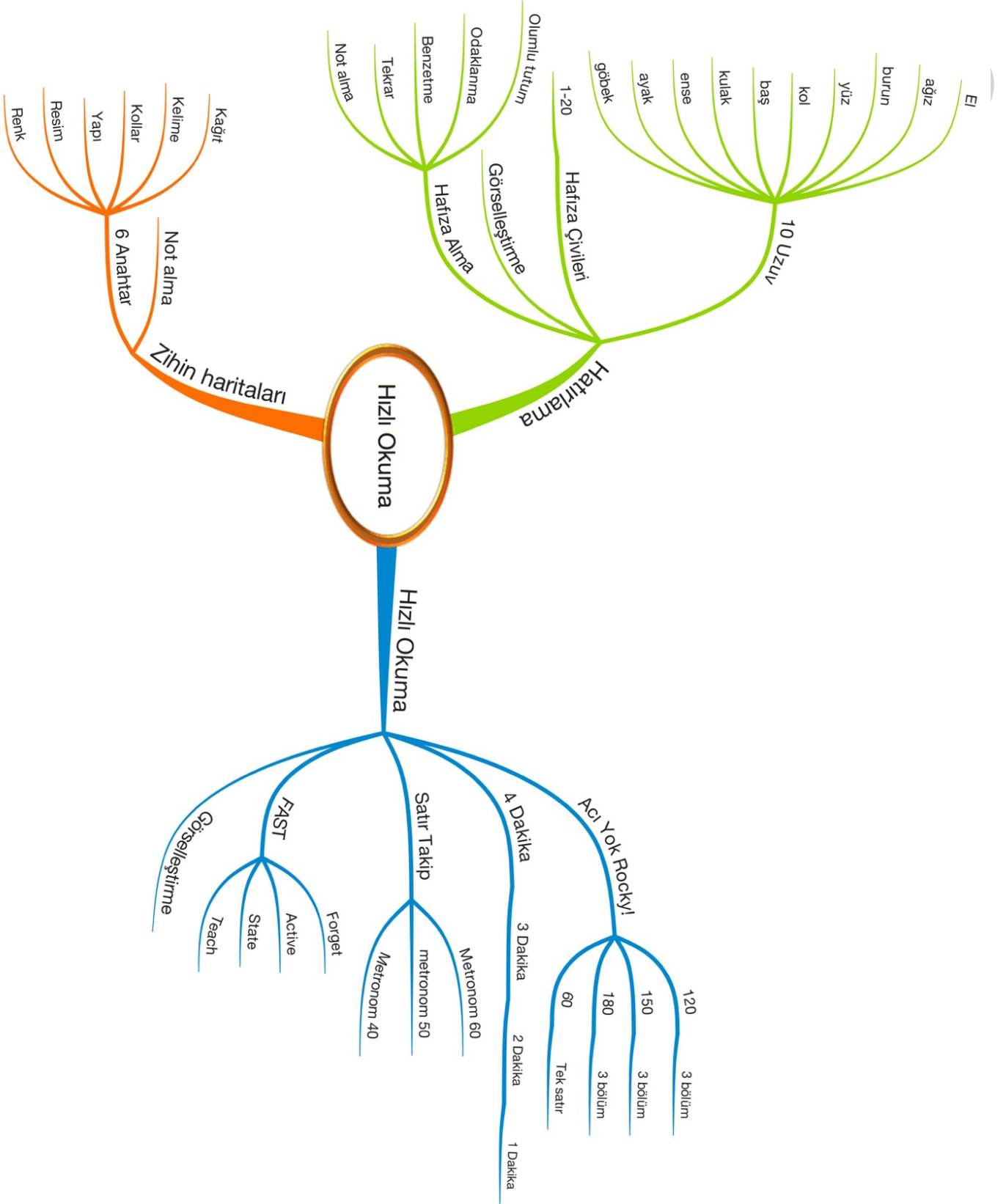

SUPER HIZLI OKUMA

Mehmet Taşhanlıgil

Çok Akıllı Da Ne Kadar Akıllı?

Bir akıllı telefon hayatınızı çok daha kolay yapabilir. Fakat sizin konumunuzu bilmek istediğinde ne yaparsınız? Bir güvenlik kamerası iyi bir fikir olabilir. Ancak ne yaptıklarınızın her zaman kaydedilmesini ister misiniz? Bu cihazlar ve benzeri buluşlar daha fazla kolaylık, güvenlik ve keyif getirdi ve çoğu tüketici onları memnuniyetle karşıladı. Ancak, 2016 yılı itibarıyla tüketiciler, artan miktarda özel bilginin makinelerin arkasındaki şirketlere gitmesine izin veriyorlardı. Ne kadar bilgi fazla bilgi?

Sözde "akıllı aygıtlar" hayatımızı değiştirdi. Kaybolduğumuz zaman bize yön verebilir, uzaktan çalıştırılabilir ve hatta bizimle iletişim kurabilirler. Bununla birlikte, bu aygıtları mümkün kılan teknoloji büyük oranda bireysel yaşam alışkanlıkları ve tercihleri ile çok sayıdaki kişinin belirli durumlarda ne yaptığı, ne söylediği veya ne şekilde görünmek istediklerini belirten global verilerle ilgili verilerin toplanmasına dayanmaktadır. Bu, akıllı aygıt kullanıcılarından kişisel bilgileri teknolojiyi yaratan ve yöneten şirketler ile paylaşması isteniyor demektir. Aslında, aksini yapmak çoğu zaman zarar verici olur. Örneğin, bir akıllı telefonun konum servisleri kapatıldığında, telefonun en kullanışlı özelliklerinin birçoğu devre dışı bırakılır.

Kişisel bilgilerin bu tür paylaşımı buna değer mi? Birçok kişi öyle düşünür. Örneğin, TV'ler artık konuşulan bir komutla açılabilir. Bu sinir bozucu kayıp uzaktan kumanda aramalarına ya da pillerini değiştirme ihtiyacına son verir. Tüketiciler bu yeni özellik hakkında heveslidir. Bununla birlikte, bu TV açık olmadığı bile, her zaman "dinleme" modunda olmasını gerektirir. Bu tüketicilerin TV'deki bilgisayar sistemlerinin güvende olduğu hususunda üreticinin güvencesine güvenmeleri gerektiği anlamına gelir.

Bilgi paylaşımı akıllı telefonlar ve TV'lerle sınırlı değildir. GPS teknolojisi bir sürücünün trafikte gezinmesine ve eve dönmeye önce evdeki ışıkları açmasına yardımcı olmak için park sayaçlarında, yollarda ve ev aletlerinde bulunan sensörlerle birlikte çalışabilir. Bu özellikler, uygun olmasına rağmen, kullanıcının nerelerde olduğunu belirten ayrıntılı bir kayıt oluşturabilir.

Akıllı araçlar bazı oyuncaklarda da bulunur. Çocuklar Mattel'in Hello Barbie konuşan bebeği veya CogniToys'un Dino'su olan interaktif dinozor gibi oyuncaklardan bilgisayar tarafından oluşturulan kişiselleştirilmiş yanıtları alabilir. Hello Barbie bir çocuk kemer tokasına basana kadar dinlemeyecektir. Ama sonra kendisi ve çocuk arasındaki konuşmaları kaydeder ve saklar.

Bir Barbie söz konusu olduğunda gizlilik dengesi küçük görünebilir. Ama belki de daha az olan bir akıllı telefon bir kişiye önemli bir röportaj için ayrılmanın zamanı geldiğini veya evden ayrılmadan önce fırının kapatılıp kapatılmadığını söyleyecek kadar çok şey biliyor. John Palfrey "Her seferinde bir miktar ödün vermeyi kabul ettiğimiz sürece [gizliliğimizin istilası, kendi hareketlerimizden kaynaklanıyor]" demiştir. Palfrey, Interop: Yüksek Derecede Birbirine Bağlı Sistemlerin Vaatleri ve Tehlikeleri kitabının yazarlarından biridir.

Tüketicilerin gizliliklerini daha iyi koruyabilecekleri yollar vardır. Örneğin, Barbie durumunda, ebeveynler Mattel'in web sitesindeki konuşmaları incelemek ve silmek için zaman ayırabilmektedir.

Akıllı araçlar, doğum tarihleri, telefon numaraları ve hatta gelir seviyeleri ile ilgili bilgi istediklerinde tüketiciler daha temkinli olabilir. Bu bilgileri vermeyi reddedebilirler. Eğer yeterli sayıda kişi bunu yaparsa, şirketler talep ettikleri kişisel bilgi miktarını azaltabilir. Bu daha önce de oldu. İnsanlar çevrimiçi reklamlardan bıktıklarında, reklam engelleyicileri kullanmaya başladılar. Bu, web sitelerinin reklamları daha az rahatsız edici hale getirmek için gerekli adımları atmasına neden oldu.

Şimdilik, çoğu tüketici en yeni teknolojiye erişim karşılığında kişisel bilgilerini paylaşmaya hazırdır. Zamanla, üreticiler kişisel bilgi korumalarını geliştireceklerdir. Ve tüketiciler sınırları belirleme konusunda daha iyi olacaklar.

Soru 1

Makaleye göre, akıllı telefon kullanıcılarının kişisel bilgilerini akıllı telefon şirketleriyle paylaşmaya istekli olmalarının nedenlerinden biri nedir?

- (A) Kullanıcının konumu paylaşılmazsa, bir akıllı telefonun birçok özelliği çalışmayabilir.
- (B) Tüketiciler endişe etmemektedir, çünkü şirketlerle paylaşılan özel bilgiler asla saklanmamaktadır.
- (C) Kullanıcılar, daha sonra başkalarının görmesini istemedikleri hassas verileri silmek için her zaman bir web sitesine gidebilirler.
- (D) Hükümet, cihazları satın alırken insanların kişisel bilgi vermelerini talep eder.

Soru 2

Bunlardan hangisi, bu makalenin özetine eklemek için **en** önemlidir?

- (A) Etkileşimli oyunculardaki bazı akıllı özellikler cihazlar "dinleme" yapmadan önce çocuğun harekete geçmesini gerektirir.
- (B) Bazı TV'ler şimdi sesli komutlarla çalıştırılabilir, bu da uzaktan kumandalara artık ihtiyaç duyulmadığı anlamına gelir.
- (C) İnsanlar, akıllı aygıtları yaratan ve yöneten şirketlere kişisel bilgi sağlama konusunda farklı görüşlere sahiptir.
- (D) Çevrimiçi reklamları görmekten hoşlanmayan tüketiciler reklam engelleyiciler kullanmaya başladı ve bu web sitelerinin reklamları daha az can sıkıcı hale getirmesine neden oldu.

Soru 3

Makaledeki hangi iki kelime en yakın **eş anlamlıdır**?

- (A) Araç ve cihaz
- (B) Etkileşimli ve kullanışlı
- (C) Üretici ve tüketici
- (D) Sensör ve servis

Soru 4

Bunlardan hangisi bir görüş beyanıdır?

- (A) Tüketiciler, akıllı aygıt şirketlerine kişisel bilgi sunmamayı seçebilirler.
- (B) Bazı akıllı araçlar insanlara doğum tarihini, telefon numarasını ve gelir düzeyini girmesini ister.
- (C) Hello Barbie'ye sahip olan çocukların ebeveynleri konuşmaları gözden geçirmek için Mattel'in web sitesine gitmelidir.
- (D) Sesli bir komutla açılabilen televizyonlar, her zaman "dinleme" teknoloji kullanmaktadır.

Soru 5

Makaleye göre, akıllı telefonlar ve akıllı ev aletleri ne şekilde birbirlerine benzerler?

- (A) Uzaktan kumandayla çalışacak şekilde programlanabilirler.

- Ⓐ Bir kişinin alışkanlıkları hakkında kişisel veriler toplarlar.
- Ⓑ Bunlar güvenli ve tamamen özel sistemler olarak kabul edilir.
- Ⓒ Kullanıcıların görüşmelerini kaydederler ve bunları kamuya açık bir web sitesinde saklarlar.

Soru 6

Bununla birlikte, bu TV açık olmadığında bile, her zaman "dinleme" modunda olmasını gerektirir. Bu tüketicilerin TV'deki bilgisayar sistemlerinin güvende olduğu hususunda üreticinin güvencesine güvenmeleri gerektiği anlamına gelir.

Yukarıda kullanıldığı gibi, *güven* kelimesi ile en yakın **anlam**lı kelime hangisidir?

- Ⓐ Söz vermek
- Ⓑ Tercih
- Ⓒ Şüphe
- Ⓓ Gizli

Soru 7

Makaledeki hangi metin, akıllı aygıtların üreticileri ile bilgi paylaşımı söz konusu olduğunda, kullanıcıların kontrolü elinde tuttuğu fikrini destekliyor?

- Ⓐ Bu özellikler, uygun olmasına rağmen, kullanıcının nerelerde olduğunu belirten ayrıntılı bir kayıt oluşturabilir.
- Ⓑ Akıllı araçlar, doğum tarihleri, telefon numaraları ve hatta gelir seviyeleri ile ilgili bilgi istediğinde tüketiciler daha temkinli olabilir. Bu bilgileri vermeyi reddedebilirler.
- Ⓒ Tüketiciler bu yeni özellik konusunda hevesliydi. Bununla birlikte, TV'nin açık değilken bile her zaman "dinlediği" durumu ortaya çıkıyor.
- Ⓓ Bununla birlikte, bu aygıtları mümkün kılan teknoloji büyük oranda bireysel yaşam alışkanlıkları ve tercihleri ile çok sayıdaki kişinin belirli durumlarda ne yaptığı, ne söylediği veya ne şekilde görünmek istediklerini belirten global verilerle ilgili verilerin toplanmasına dayanmaktadır.

Soru 8

Makale dayanarak, hangisinin gerçekleşmesi olasıdır?

- Ⓐ Mattel' in web sitesi, gizliliği korumak için ebeveynlerin interaktif oyuncaklarıyla çocuklarının sohbetlerini silmelerine izin vermeyecek.
- Ⓑ John Palfrey, şirketlerin müşterileri hakkında kişisel bilgi toplamak istemediğini belirterek insanlara rahatlık sağlayacak.
- Ⓒ Akıllı cihazlar daha gelişmiş hale geldiğinde, onları yapan şirketler kullanıcılardan kişisel bilgi talep edecektir.
- Ⓓ Tüketicilerin konum bilgilerini GPS cihazları üreten şirketler ile paylaşmaları yasaklanacaktır.

Fatih Sultan Mehmed'in 1453 yılında İstanbul'u fethetmesinden sonra 1460 yıllarında yapımına başlanan ve 1478 yılında tamamlanan Saray; Marmara Denizi, İstanbul Boğazı ve Haliç arasındaki tarihi İstanbul yarımadasının ucundaki Sarayburnu'nda bulunan Doğu Roma akropolü üzerindeki 700.000 metrekarelik bir alan üzerine kurulmuştur. Fatih Sultan Mehmed'den itibaren otuzbirinci padişah Sultan Abdülmecid'e kadar yaklaşık dört yüz yıl süreyle imparatorluğun idare, eğitim ve sanat merkezi olarak kullanılmış, aynı zamanda padişahın evi olmuştur. 19.yüzyılın ortalarında hanedanın Dolmabahçe Sarayı'na taşınması ile terkedilmiş olmasına rağmen önemini her zaman korumuştur.

Türkiye Cumhuriyetinin kuruluşundan sonra, 3 Nisan 1924 yılında müze haline getirilen ve Cumhuriyet'in ilk müzesi olan Topkapı Sarayı Müzesi, günümüzde yaklaşık 300.000 metrekarelik bir alan kaplamaktadır. Kara tarafından Fatih'in yaptırdığı Sur-i Sultani, deniz tarafından ise Doğu Roma surları ile şehirden ayrılan Topkapı Sarayı, mimari yapıları, koleksiyonları ve yaklaşık 300.000 arşiv belgesi ile dünyanın en büyük saray-müzelerinden biridir.

Ayasofya tarafındaki saltanat kapısından girilen ve birbirinden geçilen dört avlu çevresindeki mimari yapılardan oluşan Saray'ın etrafı bahçeler ve meydanlarla çevrilidir. Sarayın ilk avlusu olan ve halkın başvuru için girebildiği birinci avluda (Alay Meydanı) Cebehane olarak kullanılan Aya İrini Kilisesi, Darphane, Fırın, Hastane, Odun Ambarı, Hasırcılar Ocağı gibi sarayın dış hizmet yapıları bulunurdu.

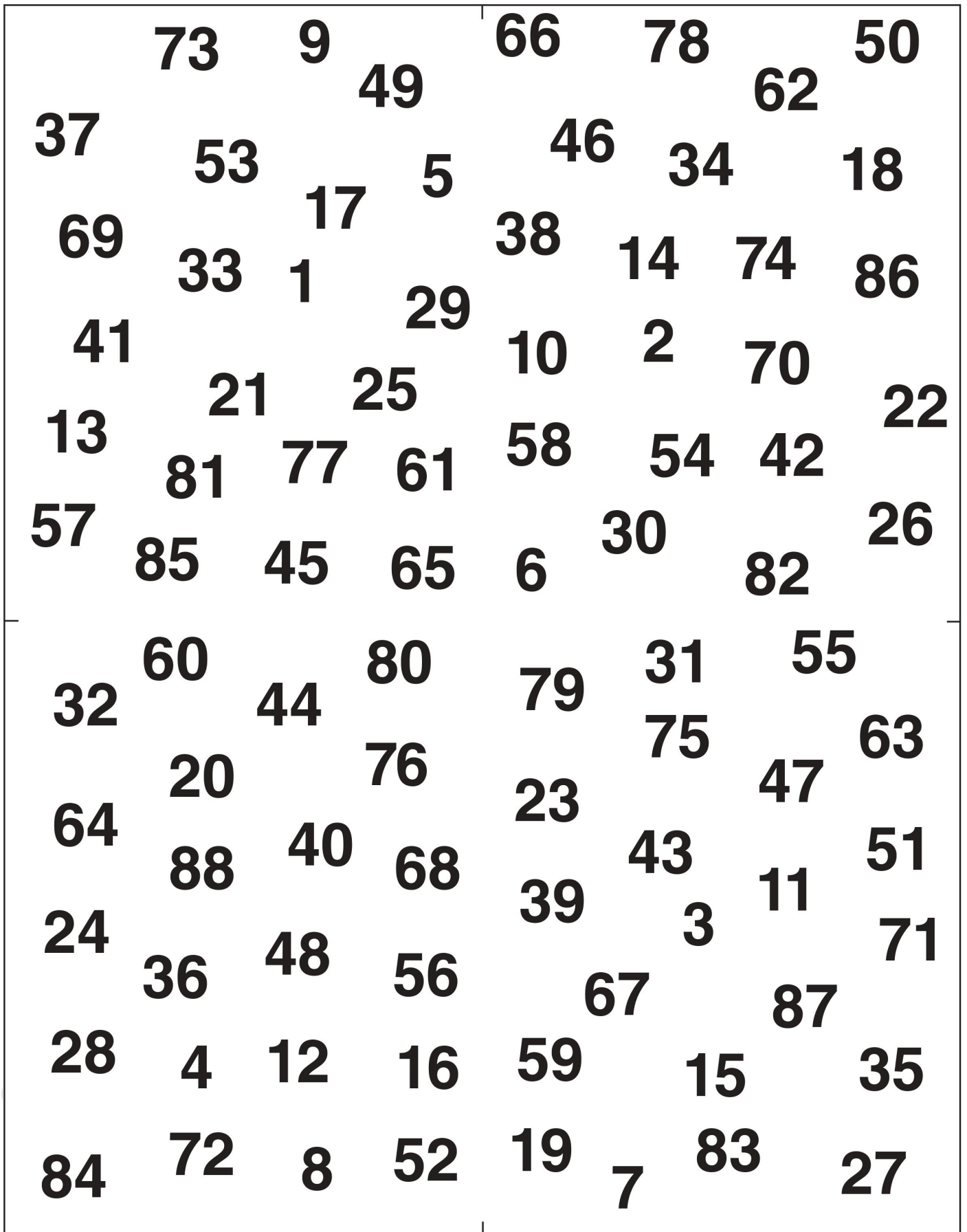
Sarayın ikinci avlusu, devlet yönetiminin gerçekleştiği mekanların yer aldığı Divan Meydanı (Adalet Meydanı)'dır. Tarih boyunca pek çok törene sahne olan bu avluda divan toplantılarının yapıldığı Divan-ı Hümayun (Kubbealtı) ve yanında Divan-ı Hümayun Hazinesi yer alır. Divan yapısının arkasında ise Sultanın Adaletini temsil eden Adalet Kulesi vardır. Kubbealtı'nın yanında Harem Dairesi girişi ile Zülüflü Baltacılar Koğuşu bulunur. Zülüflü Baltacılar Koğuşu ile aynı yönde bulunan Has Ahırlar ise aynı yönde, bir avlu etrafında yer alır.

Üçüncü Avlu, Enderun (iç saray) padişaha ait mekanların yanında, Sultan II. Murad döneminde kurulan Saray Okuluna ait koğuş ve yapıları da barındırır.

Avluya diagonal olarak yerleştirilmiş 15. yüzyıla ait Ağalar Camii ile, III. Ahmed döneminde havuzlu köşkün yıkılmasıyla yaptırılan III. Ahmed Kütüphanesi, Enderun eğitime verilen önemi vurgular.

Enderun Avlusu'ndan sonra, padişaha ait köşklerin ve asma bahçelerin bulunduğu IV. Avlu'ya geçilir. Has Oda'nın Mermer Sofa'ya açılan kapılarıyla da ulaşılan bu mekanda Osmanlı sanatının klasik köşk mimarisinin en seçkin örnekleri olan, Sünnet Odası, Bağdat ve Revan Köşkleri ile İftariye Kameriyesi yer alır. IV. Avlu'nun bir alt kotunda asma çiçek bahçesi, ahşap Kara Mustafa Paşa Köşkü, Hekim Başı Kulesi, en alt katta ise Sofa Camii, Sultan Abdülmecid döneminde inşa edilen ve Saray'ın son yapıları olan Mecidiye Köşkü ve Esvab Odası vardır.

Topkapı Sarayının etrafını kuşatan Hasbahçeler içindeki köşklere Çinili Köşk, Sepetçiler Kasrı ve İncili Köşk'ün alt yapısı hariç günümüze ulaşmayan çok sayıda köşk ve kasır olduğu bilinmektedir.

KARIŞIK KELİMELERDEN ANLAM ÇIKARMA

Dört kelimeyi kullanarak anlamlı cümle yapalım:

- a) işledi, kızartıcı, yüz, suç
- b) odur, ne, insan, düşünüyorsa
- c) arttırır, durmak, hikmeti, aç
- d) kalkanların, dünya, erken, malıdır
- e) paraları, bu, buldun, nereden
- f) kalbi, güler, neşelendirir, yüz
- g) sahibini, öfke, çökertir, önce
- h) biz de, döner, döneriz, dünya
- ı) güçtür, en önemli, günümüzde, bilgi
- i) kalbe, kalpten, konuşur, sevgi

Dörtten fazla kelimeyi kullanarak anlamlı cümle yapalım:

- a) insanı, değil, yokluğudur, çokluğu, yılların, ihtiyarlatan, ideal
- b) öldürür, yıllar, buruşturur, ruhu, fakat, cildi, idealsizlik
- c) çalışanlar, ve, başarılı, içinde, insanlar, bulundukları, o, yaşar, zamanı, zamanda
- d) olamaz, insan, bir, önceden, hiç, planlamasını, bir, zaman, yapmayan, önde
- e) inanmışlardır, tüm, tarihteki, yaptıklarına, adamlar, büyük
- f) için, demektir, varsa, besleniyor, gelecek, hedefimiz, planlarımız
- g) kendi, durduğu, insanın, düşünceleridir, üreten, davranışlarını, zihninde, taşıyıp
- h) durur, stres, akışımızı, bloke, düşünce, eder, zihnimiz
- ı) çekinir, ve, aşırı, başından, insan, olan, akli, yemek, uyumaktan
- i) her, yardımcı, hastalıklar, gelişimine, zaman, olurlar, ruhumuzun

Dört kelimeyi de kullanalım:

- a)
- b)
- c)
- d)
- e)
- f)
- g)
- h)
- ı)
- i)

Dörtten fazla kelime kullanalım:

- a)
- b)
- c)
- d)
- e)
- f)
- g)
- h)
- ı)
- i)

1-Metinde kelimelerin yerleri karıştırılmıştır. Normal hızınızda okuyun ve normal hızınızda kavramaya çalışın, geri dönüş yapmayın:

“çoğu Erdoğan Özdemir aştı sonunda sıkıntıları dünyevi. çocuğu Güzel bir, hayatı tertemiz aile ve mutlu bir vardı. önüne Dünyevi açılmıştı refah. olarak öğretim başlamak Bir üniversitede görevlisi çalışmaya üzereydi. iki aylık gittiği üzere Askerliğini yapmak Burdur’a beri alamamıştım süreden kendisinden bir haber. askerliğini tezkere Sonunda kısa dönem bitirerek aldı. Ailesine sevincini dünya kavuşmanın tattığı o tezkeresinin günde hayatının bilemezdi kendisine verileceğini. Hangimiz günümüzde en sevinçli ebedi saadet mekanlarına başlayacağını yolculuğumuzun bilebiliriz?” M. Bozdağ Okuma bitti, şimdi geriye dönmeden şu sorulara cevap verin: Yazıda adı geçen kimdi? Dünyevi sıkıntıları devam ediyor mu? Üniversitede çalışmaya başladı mı? Bu üniversitenin adı belli mi? Burdur’a niye gitti? Askerliğini uzun dönem mi yaptı? Ailesine kavuştu mu? Yaşıyor mu?

2-Metinde kelimelerin yerleri tersine çevrilmiştir. Zihninizden onları normal konumlarına taşıyın ve anlayın, geri dönüş yapmayın:

“yolcudur bir İnsan. sefer-i imtihandır uzun bir geçer sıratıdan haşirden berzahtan kabirden, dünyadan, rahm-ı maderden, alem-i ervahtan, Yolculuk ise. ” etmelidir telakki asker muvazzaf gidecek bir çabuk dünyadan kendisini İnsan. götürebildi bir şey dünyaya ait kim insanlardan veren dünyaya kalbini bütün uğrunda etmek. Elde kuranlardanım hayalini refahın dünyevi ve ailenin bir mutlu zenginliğin Ben de,, gelmez acı ona ayrılması bizden Onun. doluyuz hüznüyle ayrılığın bir boğulduğumuz hasretiyle biz Ama. çırpınıyordu altında ayaklarımın hayallerim fani bütün çırpındığım uğrunda bendim ve ölen duyduğumda Haberini. dostları en candan Onun. müydünüz düşünmüş hiç bir sonu için böyle Siz onun? düşündünüz mü için Kendiniz? düşünmemiştim Ben. ahiret değeriyle ve bütün dünya değersizliğiyle bütün İşte yüzünde bakmayan aleme ebedi. Okuma bitti. Şimdi şu sorulara cevap verelim: Yolcu olan kimdir? Yolculuk nerelerden geçer? Dünyadan bir şey götüren kimdi? yazar sevinçli mi? Yazar böyle ölmeyi dünündü mü? Dünya değerli mi? İmtihan yeri neresi?

1-Metinde kelimelerin yerleri karıştırılmıştır. Normal hızınızda okuyun ve normal hızınızda kavramaya çalışın:

2-Metinde kelimelerin yerleri tersine çevrilmiştir. Zihninizden onları normal konumlarına taşıyın ve anlayın:

Kelime alternatifleri arasından seçim yapalım:

a) Okuma. bir göz. beyin

1. hem de 2. etkinliği 3. etkinliğidir 4. aşinalığı 5. hem

b) insan insandır.

1. küçük 2. hedefsiz 3. başarılı 4. hedefi 5. belirli

c) bir dahi çalışın.

1. biz de 2. siz de 3. ne var ki 4. yeter ki 5. olabilirsiniz

d) İnsanlar şeyde çok sıhhat ve

1. bir 2. aldaniyorlar 3. iki 4. bu 5. bunlar 6. boş vakittir 7. yararlı vakittir

e) Nereye bilen yol vermek dünya çekilir.

1. bir yana 2. önüne 3. için 4. yoluyla 5. kişiye 6. kişiliği 7. gideceğini 8. geleceğini

f) Allah'ın eserlerine , yeryüzünü , sonra diriltiyor.

1. gazap 2. şaşınız ki 3. bakınız ki 4. nasıl 5. rahmet 6. yeşerdikten 7. öldükten

g) İnsan kalacaktır. Sermayesi çok Öyleyse onu kullanmalıdır. Yoksa heba

..
1. ahirette 2. bu dünyada 3. çok uzun 4. çok az 5. boldur 6. sınırlıdır 7. rasgele 8. dikkatli 9. malları 10. ömrü
11. olur 12. çürür

h) insanlar büyük görürler. Burunları bir karış yaşarlar. . . onları . . .

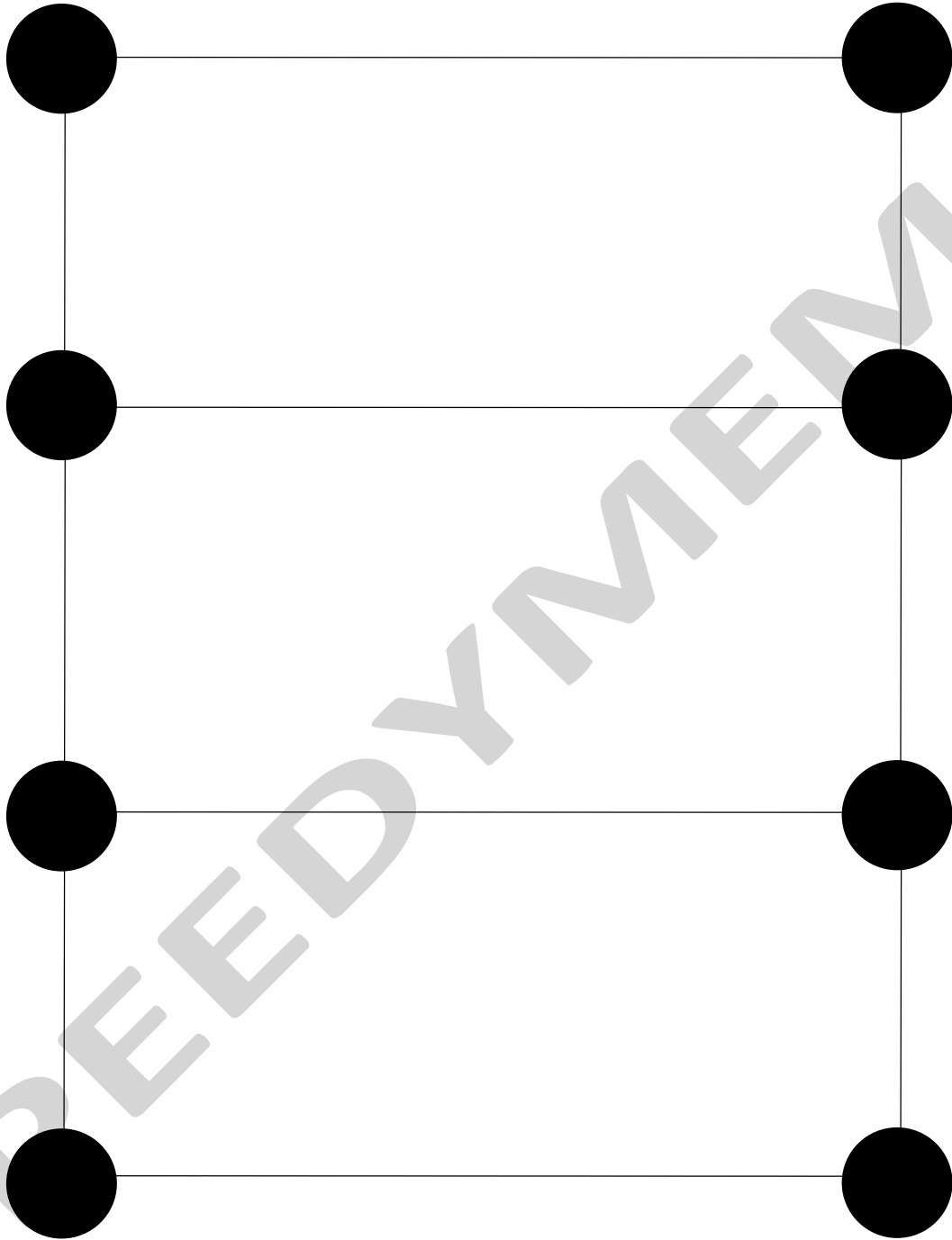
1. bütün 2. bazı 3. diğerlerini 4. kendilerini 5. yerde 6. havada 7. bu durum 8. küçültür

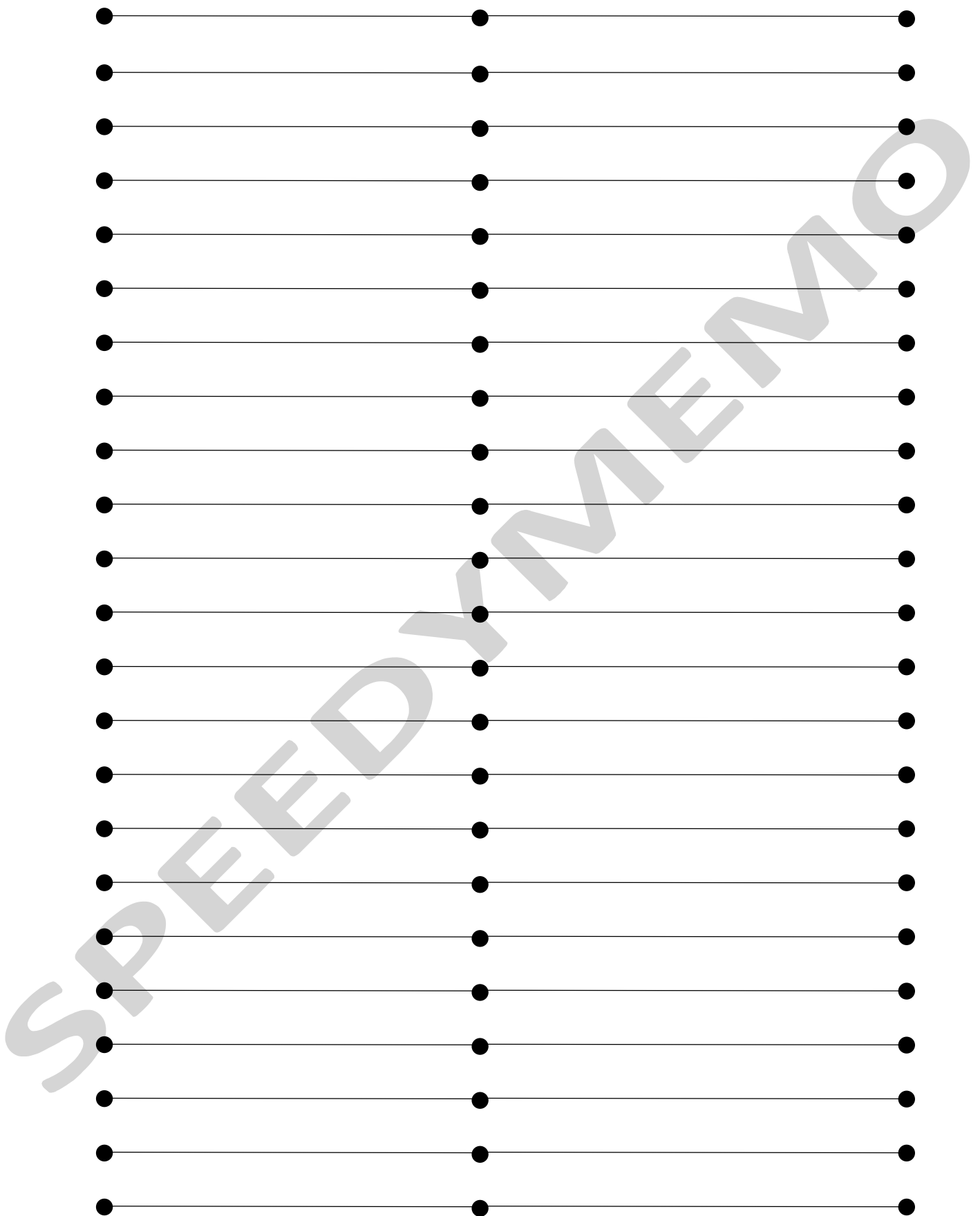
ı) Hızlı yeteneğine insan, hayatını yaşar, meşguliyetlerle zamanını etmez.

1. karamsar 2. heba 3. önemli 4. gereksiz 5. bomboş 6. dolu 7. okuma 8. yürüme 9. sahip olan

i) Çalışmayı . . . haline . . insanlar ne . . insanlardır. Oysa . . insanlar kendilerine . . ediyorlar.

1. alışkanlık 2. disiplin 3. oluşturan 4. getiren 5. gülünç 6. çalışkan 7. tembel 8. büyük 9. Yazık

SINAVLARI NASIL ATLATIRIM?

Eğitim psikologlarından en iyi on öneri şunlardır.

Yardım almaktan çekinmeyin. Öğretmenlerinize sınava nasıl

Çalışabileceğinizi sorun. Çalışırken ve tekrarlar yaparken kısa aralar

verin. Yorgun bir zihin iyi hatırlayamaz. Kendinize bir çalışma

programı yapın. En iyi çalışabileceğinizi düşündüğünüz zamanlarda

tekrarlar yapın. Sağlıklı kalın. Sağlam kafa sağlam vücutta bulunur.

Bunun için iyi uyuyun ve yeterli beslenin. Egzersizler yapın. Yürüyün,

koşun, herhangi bir sporla uğraşın. Olumlu düşünün. Başarısızlığı ve

geleceği düşünmeyin. Özellikle karamsar düşüncelere ve hayallere

zaman ayırmayın. Elinizden gelenin en iyisini yapın. Hiç kimse daha

fazlasını yapamaz. Tetikte olun. Hasta gibi hissederseniz, endişeleriniz

hakkında birileriyle konuşun. Çok rahat ta davranmayın. Sınav

konusunda biraz endişe çok çalışmanızı sağlar.

3	→	Bir
5	→	Kasap
8	→	Donkişot
11	→	Cep telefonu
15	→	Kendine güvenmek
22	→	Yıkılmadan ayakta durmak
27	→	Başarı başaracağım diyenindir
29	→	Sadece mezardakiler sorunsuzdur
34	→	Yapabileceğine inanırsan yapabilirsin
39	→	Kaliteli üretim kaliteli emeğin sonunda olur
37	→	Seni seviyorum diyebilmelidir her insan
31	→	Hızlı okuyabilmek meziyet değildir
30	→	Sadece öğrenebilir bir beceridir
23	→	Sakin şaşırmayın bu benim
20	→	Keşkeyi kullanmıyorum
18	→	Artık yapabiliyorum
15	→	Yaşamak güzeldir
12	→	Görebiliyorum
7	→	Karaman
5	→	Hızlı

AYASOFYA MÜZESİ

Dünya mimarlık tarihinin günümüze kadar ayakta kalmış en önemli anıtları arasında yer alan Ayasofya; mimarisi, ihtişamı, büyüklüğü ve işlevselliği yönünden sanat dünyası açısından önemli bir yer teşkil etmektedir. Ayasofya Doğu Roma İmparatorluğu'nun İstanbul'da yapmış olduğu en büyük kilise olup aynı yerde üç kez inşa edilmiştir. İlk yapıldığında Megale Ekklesia (Büyük Kilise) olarak adlandırılmış, 5. yüzyıldan itibaren ise Ayasofya (Kutsal Bilgelik) olarak tanımlanmıştır. Ayasofya Doğu Roma İmparatorluğu boyunca hükümdarların taç giydiği, başkentin en büyük kilisesi olarak katedral işlevi görmüştür. Birinci kilise, İmparator Konstantios (337-361) tarafından 360 yılında yapılmıştır. Üstü ahşap çatı ile örtülü, uzunluğuna gelişen (bazilikal) planlı birinci yapı, İmparator Arkadios'un (395–408) karısı İmparatoriçe Eudoksia ile İstanbul Patriği İoannes Chrysostomos arasında çıkan anlaşmazlıklar nedeniyle, patriğin sürgüne gönderilmesi üzerine 404 yılında çıkan halk ayaklanması sonucunda yakılıp yıkılmıştır. (Bugün patriğin mozaik tasviri, Ayasofya'nın kuzey tymphanon duvarında görülebilmektedir.) Günümüzde ilk kiliseye ait herhangi bir kalıntı bulunmamakla birlikte, müze deposunda bulunan Megale Ekklesia damgalı tuğlaların bu yapıya ait olduğu düşünülmektedir. Günümüz Ayasofya'sı İmparator Justinianos (527-565) tarafından dönemin iki önemli mimarı olan Miletos'lu (Milet) İsidoros ile Tralles'li (Aydın) Anthemios'a yaptırılmıştır. Tarihçi Prokopios'un aktardığına göre, 23 Şubat 532 yılında başlayan inşa, 5 yıl gibi kısa bir sürede tamamlanmış ve kilise 27 Aralık 537 yılında törenle ibadete açılmıştır. Kaynaklarda, Ayasofya'nın açılış günü İmparator Justinianos'un, mabedin içine girip, "Tanrım bana böyle bir ibadet yeri yapabilme fırsatı sağladığın için şükürler olsun" dedikten sonra, Kudüs'teki Hz. Süleyman Mabedi'ni kastederek "Ey Süleyman seni geçtim" diye bağırıldığı geçer. Osmanlı Dönemi'nde, 16. ve 17. yüzyıllarda, Ayasofya'nın içine mihraplar, minber, müezzin mahfilleri, vaaz kürsüsü ve maksureler eklenmiştir. Mihrabın iki yanında bulunan bronz kandiller, Kanuni Sultan Süleyman (1520-1566) tarafından Budin Seferi (1526) dönüşünde camiye hediye edilmiştir. Ana mekâna girişin sağ ve sol köşelerinde bulunan Helenistik Döneme (MÖ. 4.-3. yy) ait iki mermer küp ise, Bergama'dan getirilerek, Sultan III. Murad (1574-1595) tarafından Ayasofya'ya hediye edilmiştir. Ayasofya'da, Sultan Abdülmecid Dönemi'nde 1847-1849 yılları arasında, İsviçreli Fossati Kardeşlere kapsamlı bir onarım yaptırılmıştır. Bu onarım çalışmaları sırasında, daha önce mihrabın kuzeyindeki niş içinde bulunan Hünkâr Mahfili kaldırılmış, yerine mihrabın solunda, sütunlar üzerinde yükselen, etrafı ahşap yaldızlı korkuluklarla çevrili Hünkâr Mahfili yapılmıştır. Aynı dönemde Hattat Kadiasker Mustafa İzzet Efendi tarafından yazılan 7.5 m. çapındaki 8 adet hat levhası ana mekânın duvarlarına yerleştirilmiştir. "Allah, Hz. Muhammed, Hz. Ebubekir, Hz. Ömer, Hz. Osman, Hz. Ali, Hz. Hasan ve Hz. Hüseyin" yazılı bu levhalar İslam âleminin en büyük hat levhaları olarak bilinmektedir. Aynı hattat kubbenin ortasına ise Nur Suresi'nin 35. ayetini yazmıştır. Ayasofya Mustafa Kemal Atatürk'ün emri ve Bakanlar Kurulu kararı ile müzeye çevrilmiş ve 1 Şubat 1935'de müze olarak, yerli ve yabancı ziyaretçilere açılmıştır. 1936 tarihli tapu senedine göre, Ayasofya "57 pafta, 57 ada, 7. parselde Fatih Sultan Mehmed Vakfı adına Türbe, Akaret, Muvakkithane ve Medreseden oluşan Ayasofya-i Kebir Camii Şerifi" adına tapuludur.

Mobil Para

Daha önce halk otobüslerine bindiyseniz muhtemelen ellerinde telefonları, oyun oynayan, müzik dinleyen veya arkadaşlarına mesaj atan yolcuları görmüşsünüzdür. Gelecekte aynı yolcuları otobüs ücretlerini ödemek için de ellerindeki telefonu kullanırken göreceksiniz. Dünyanın en büyük dört telefon operatöründen üçü; AT&T Mobility, T-Mobile USA ve Verizon Wireless, yeni bir ticari telefon programı olan Isis'i piyasaya sürmek için bir araya geldi. Bu ortak teşebbüs 2012 yılında piyasaya çıkmış olacak. İlk sürümün Salt Lake City, Utah'da olması planlanıyor. Isis, Salt Lake City'de ilk kez toplu taşıma sistemi için cep telefonundan yapılacak bir ödeme programını piyasada satıma sunacak. İnsanlar, Utah'ın transit geçiş ücretini ödeyebilmek için cep telefonlarını kullanabilecekler. Aynı şekilde, bölgedeki belirli mağazalarda aldıkları ürünleri de aynı yolla ödeyebilecekler.

Bu fikir hayatı basitleştirecekmiş gibi görünüyor. Otobüse biniyorsunuz, telefonunuzu okutuyorsunuz ve ödemeniz tamamlanıyor. Market alışverişi mi yapacaksınız? Nakidiniz veya kredi kartınızı yanınıza almamış mısınız? Sorun yok. Peki bu sistem nasıl çalışıyor? Tüketici telefonuna bir hesap açıyor; örneğin bir kredi kartı veya para kartı hesabı. Daha sonra bu tüketici aldığı ürünler için veya toplu taşımaya binmek için telefonunu okutur. Ücret otomatik olarak işlenir ve ödenir.

Bu cep telefonlarının ödeme yapmak için kullanıldığı ilk sefer değil. Square adında bir şirket kişilerin veya işletmelerin cep telefonları aracılığıyla kredi kartı ödemelerini kabul etmesini sağlayan bir sistem geliştirerek dikkatleri üzerine çekti. Bu sistem, cep telefonları üzerine yapıştırılan ince, küçük bir kredi kartı tarayıcısı sayesinde çalışıyordu. Kapkeklerden saç kesimine kadar her tür ürün ve hizmette indirimlerden faydalanmak cep telefonlarına indirim kuponu yükleyen tüketicilerin sayısı gittikçe artmaktadır. Washington D.C.'deki sürücüler park ücretlerini telefonlarına indirdikleri bir uygulama ile ödeyebiliyorlar. Çevrimiçi ödeme yapabileceğiniz popüler bir web sitesi olan PayPal bile kullanıcısının restoranda gelen hesabı paylaşmasını sağlayan bir uygulama çıkarttı. Hesabı paylaşanların yapması gereken tek şey aynı anda iPhone'larına dokunmak olacaktır.

Peki ya bütün restoranlar ödemeleri Isis üzerinden ödemeleri kabul edecek olsaydı? O zaman yanımızda cüzdan taşımamıza hiç gerek kalmayacaktı.

Salt Lake City'de olması istenen şey işte bu. Çıkacak olan Isis program tarafından heyecana kapılan bir şirket basın bülteninde yeni bir slogan kullandı; "Salt Lake City: Evden Cüzdansız Çıkabileceğiniz Şehir"

"Bu bizi plastiklerden uzaklaştıracak bir evrimdir" diye konuşuyor, Isis'in CEO'su Micheal Abbott, "Ödemelerin geleceği işte bu!"

Abbott'a göre bu fikir ile, ülkedeki diğer şehirlerle de birlikte, Salt Lake City'de cep telefonları da ödemeler konusunda en az nakit para ve kredi kartları kadar işlevli olacak.

Bazı endüstri takipçileri bunun bu kadar hızlı olmayacağını söylüyor. Önemli bir işletme analisti olan Charles Golvin "Isisin bu iddiası çok aptalca" diye konuşuyor.

Bu fikirden şüphe duyanlar çiplerin kablosuz internet teknolojisini (buna yakın alan iletişimi deniyor ya da NFC) çalıştırabiliyor olması gerektiği gerçeğine parmak basıyorlar. Ancak bu teknoloji henüz pek çok telefonda bulunmuyor. Üstelik, Utah Toplu Taşıım Biriminin, cep telefonlarının NFC çipleri ile taranmasını sağlayacak olan teknoloji ile hali hazırda donatılmış olmasına rağmen, mağazalar mevcut sistemlerini yenilemek zorunda kalacaklar.

“Bazı mağazaların sistemleri hazır ama yoğunluğunun yok ve uzun bir süre de olmayacak.” diyor Golvin. “Bu teknolojinin alışma süresi de neredeyse diğer pek çok teknolojininki gibi yavaş olacak ama zaman içerisinde sağlamlaşacak.”

Ancak artık AT&T Mobility, T-Mobile USA ve Verizon Wireless program destekliyor. Bu da demek oluyor ki İsis ilerleyen dönemde oldukça popüler olacak.

“Bu bir bilim fuarı değil. Üç operatörün çoklu bir platformda birleşmesinden bahsediyoruz.” diye konuşuyor Abbott ve “Bu bir değişim. Bu bir evrim.” diye ekliyor.

Abbot da bu değişim biraz zaman alacağına katılıyor. Ancak yine de endüstrinin, cep telefonlarını ödeme işlemlerinin geleceği haline getirmeye çok kararlı olduğunu söylüyor.

“Belki 10 sene önce kameralı bir telefon isteseydiniz alma imkânınız olabilirdi. Ancak şimdi artık kamerasız bir telefon alma şansınız yok” diyor Abbott ve NFC teknolojisinin yakında artık bir standart olacağının altını çiziyor.

Bundan 10 sene sonra cep telefonlarının hangi alanlarda kullanabileceğiz. Pek çok kişi bunun merakı içerisinde.

Soru 1 Yukarıdaki parçanın konusu nedir?

- . A) Isis'in çalışması için gerekli olan kablosuz internet teknolojisi henüz her telefonda bulunmuyor.
- . B) Square adlı bir şirket, insanların kredi kartı ödemelerini takip edebilmelerine yarayan uygulamaları indirmelerini sağlıyor.
- . C) İnsanlar, Isis adlı bir programı kullanarak cep telefonlarıyla ödeme yapabilecekler.
- . D) PayPal insanların internet üzerinden kredi kartlarını veya banka hesaplarını kullanarak alışveriş yapabilecekleri bir site kurdu.

Soru 2

Aşağıdakilerden hangisi bir fikir belirtmektedir?

- . A) Mobil ticaret bir mağazada veya restoranda ödeme yapabilmenin en kolay yoludur.
- . B) PayPal, iPhone kullanıcılarının restoranda gelen hesabı paylaşımlarına yardım eden bir uygulama çıkardı.
- . C) Üç telefon operatörü, Isis adlı programı piyasaya sürmek için bir araya geldi.
- . D) Utaf Toplu Taşıım birimleri, NFC çipleri olan telefonlarla ödeme yapılmaya başlanmasına hazır.

Soru 3

Aşağıdakilerden hangisi "çoklu" kelimesinin eş anlamlısıdır?

- . A) Minyatür
- . B) Toplanabilir
- . C) Çok geniş
- . D) Birçok

Soru 4 Yukarıdaki parçaya göre okuyucu aşağıdakilerden hangisini öngörebilir?

- . A) Önümüzdeki birkaç yıl içerisinde mobil teknoloji kullanan satıcıların sayısı artacak.
- . B) Önümüzdeki birkaç yıl içerisinde telefon sahibi olan ve telefon kullanan kişilerin sayısı azalacak.
- . C) Kredi kartı şirketleri insanları mobil ticaretten vazgeçirmeye çalışacak.
- . D) Isis programını destekleyen üç telefon operatörü iflas edecek.

Soru 5 Aşağıda parçadan alınmış ifadeyi inceleyiniz;

“Dünyanın en büyük dört telefon operatöründen üçü; AT&T Mobility, T-Mobile USA ve Verizon Wireless, yeni bir ticari telefon programı olan Isis’i piyasaya sürmek için bir araya geldi. Bu ortak teşebbüs 2012 yılında piyasaya çıkmış olacak.”

Aşağıdakilerden hangisi “girişim” kelimesiyle neredeyse aynı anlama gelmektedir?

- . A) Tehlike
- . B) Rutin
- . C) Kayıp
- . D) Proje

Soru 6 Yukarıdaki parçada aşağıdakilerden hangisinin bahsi geçmemiştir?

- . A) Salt Lake City’de ilk kez toplu taşıma sistemi için cep telefonundan yapılacak bir ödeme programını piyasada satıma sunacak.
- . B) Isis, insanların telefonlarını okutarak kredi kartı ödemelerini yapabilmelerini sağlayan ilk mobil ticaret programıdır.
- . C) AT&T Mobility, T-Mobile USA ve Verizon Wireless, yeni bir mobil ticaret programı olan Isis’i piyasaya sürmek için bir araya geldi.
- . D) Çiplerin kablosuz internet teknolojisini (buna yakın alan iletişimi deniyor ya da NFC) çalıştırması gerekiyor ama bu teknoloji henüz pek çok telefonda bulunmuyor.

Soru 7

Aşağıdakilerden hangisi şu fikri destekleyen niteliktedir; “birçok işletmenin mobil ticareti müşterilerine sunmaya hazır hale getirmesi için süreye ihtiyacı vardır”

- . A) Abbott’a göre bu fikir ile, ülkedeki diğer şehirlerle de birlikte, Salt Lake City’de cep telefonları da ödemeler konusunda en az nakit para ve kredi kartları kadar işlevli olacak.
- . B) Artık AT&T Mobility, T-Mobile USA ve Verizon Wireless program destekliyor.
- . C) Utah Toplu Taşıma Biriminin, cep telefonlarının NFC çipleri ile taranmasını sağlayacak olan teknoloji ile hali hazırda donatılmış olmasına rağmen, mağazalar mevcut sistemlerini yenilemek zorunda kalacaklar.
- . D) Isis, Salt Lake City’de ilk kez toplu taşıma sistemi için cep telefonundan yapılacak bir ödeme programını piyasada satıma sunacak.

Soru 8

Yukarıdaki parçanın bir özetini yazdığınızı varsayarsak aşağıdaki ifadelerden hangisinin mutlaka özetin içinde yer alması gerekmektedir?

- . A) Dünyanın en büyük dört telefon operatöründen üçü yeni bir ticari telefon programı olan Isis'i piyasaya sürmek için bir araya geldi.
- . B) Kapkeklerden saç kesimine kadar her tür ürün ve hizmette indirimlerden faydalanmak cep telefonlarına indirim kuponu yükleyen tüketicilerin sayısı gittikçe artmaktadır.
- . C) Salt Lake City'den bir şirket çıkacak olan Isis programını tanıtan bir slogan çıkardı.
- . D) Önde gelen bir işletme analisti olan Charles Golvin Isis'in geleceği ile ilgili duyduğu endişeleri dile getirdi.

NOT TUTMAK NEDEN ÖNEMLİDİR? – I

Not tutmanın	en önemli	faydası derse	olan ilgiyi
*	*	*	*
artırmasıdır. Böylece,	ders dinlerken	dikkatin uzun	süre diri
*	*	*	*
kalması sağlanmış	olur. Ayrıca	yazıya aktarılan	bilgiler tekrar
*	*	*	*
niteliği taşıdığından	öğrenme daha	çabuk gerçekleşir	Bu notlar
*	*	*	*
tekrar edilirken	yabancılik çekilmediğinden,	bir başka	deyişle sizin
*	*	*	*
ürününüz olacağından	daha kalıcı	olacaktır. Unutmayın	ki beyniniz
*	*	*	*
size ait	olan kavramlara,	cümlelerle aşınadır.	
*	*	*	
Not Tutarken	kağıt konusunda	cömert davranın.	Ufak kağıtlara,
*	*	*	*
mikroskop yardımıyla	okunacak yazılarla	not almayın.	Bu durum
*	*	*	*
hem ders	çalışma arzunuzu	yok eder.	(estetik açıdan)
*	*	*	*
hem de	göz sağlığını	açısından sizin	için zararlı
*	*	*	*
olur. Ayrıca	not tutarken	kağıdın alt,	üst ve
*	*	*	*
yanlarında boşluk	bırakınız. Bunun	ne faydası	olacak dersiniz,
*	*	*	*
not alırken	sizin aklınıza	gelen örnekleri,	cümleleri, soruları
*	*	*	*
buralara yazabilirsiniz.	Bütün bunların	yanında renkli	kağıtlardan, renkli
*	*	*	*
kalemlerden yararlanırsanız,	çalıştığınız dersten	zevk alabilirsiniz.	Kısaca ders
*	*	*	*
çalışmayı bilir	zevk haline	getirebilirsiniz.	
*	*	*	

NOT TUTMAK NEDEN ÖNEMLİDİR? – II

Yazdığınız notların belli	soruları yanıtlar nitelikte	olması önemlidir. Böylece
alınan notlar fonksiyonel	olma özelliği taşır.	Kendiniz için kısaltmalar
yapın. Bu uygulama	zaman kaybını engelleyecek	ve hızlı bir
şekilde not tutmanın	sağlayacaktır. Kendinize ait	şifrelemelere başvurun. Belli
kelimeleri anlayacağınız şekilde	kısaltarak yazın (“örneğin	“yerine” ör.”, “bununla
birlikte” yerine” + “,”	“aynı anlamda” yerine “=”	gibi). Ayrıca önemli
olan kavramların, can	alıcı noktaların altını	çizebilir ya da bunların
yanına yıldız gibi	çeşitli işaretler koyabilirsiniz.	Yazı karakterini farklılaştırarak
da (italic yazma	ya da büyük	harfleri kullanma gibi)
dikkati bu cümleler	ve kavramlar üzerinde	yoğunlaştırabilirsiniz.
Not tutarken karşılaştığınız	ve anlamını bilmediğiniz	kavramların ne olduğunu
öğrenip o kelimeleri	sık sık kullanarak	hafızanıza yerleştirmeye gayret
ediniz. Unutmayın ki	her dersin kendine	özgü terimleri vardır.
Bunları bilmeyen bir	öğrencinin konuyu tam	olarak kavraması mümkün
değildir. Son olarak	derste tuttuğunuz notları,	evde temize geçirin.
Böylece bir defa	dinleyin iki defa	not aldığınız bilgiler
kalıcı olacaktır. Konunun	ana başlıklarını, yan	başlıklarını belirleyip düzgün
bir kodlama yapınız.		

DOLMABAHÇE SARAYI

Dolmabahçe Sarayı, otuz birinci Osmanlı padişahı Sultan Abdülmecid (1839-1861) tarafından yaptırılmıştır. İnşasına 13 Haziran 1843 tarihinde başlanan Saray, çevre duvarlarının tamamlanması ile birlikte 7 Haziran 1856 tarihinde kullanıma açılmıştır. Saray'ın ana yapısı; Mâbeyn-i Hümayûn (Selâmlık), Muâyede Salonu (Tören Salonu) ve Harem-i Hümayûn adlarını taşıyan üç bölümden oluşur. Mâbeyn-i Hümayûn; devletin yönetim işleri, Harem-i Hümayûn; Padişah ve ailesinin özel yaşamı, bu iki bölümün arasında yer alan Muâyede Salonu ise; Padişah'ın devlet ileri gelenleriyle bayramlaşması ve kimi önemli devlet törenleri için ayrılmıştır.

Ana yapı; denize paralel bölüm boyunca bodrumla birlikte üç katlıdır. Harem dairelerinin bulunduğu kara tarafına uzanan bölümde ise musandıra (tavan arası) katlarıyla birlikte dört katlı bir yapı özelliği kazanmaktadır. Biçimde, ayrıntılarda ve süslemelerde gözlenen belirgin Batı etkileri, İmparatorluğun son döneminde değişen estetik değerlerin bir yansımasıdır. Öte yandan mekân örgütlenmesi, oda ve salon ilişkileri açısından, geleneksel Türk Evi plan tipinin çok büyük boyutlarda uygulandığı bir yapı bütünüdür. Beden duvarları taştan, iç duvarları tuğladan, döşemeleri ahşaptan yapılmıştır. Çağın teknolojisine açık olan Saray'a, 1910-1912 yıllarında elektrik ve kalorifer sistemi eklenmiştir. 45.000 m²lik kullanılır döşeme alanı, 285 odası, 44 salonu ve 6 hamamı vardır.

Padişah'ın devlet işlerini yürüttüğü Mâbeyn; işlevi ve görkemiyle Dolmabahçe Sarayı'nın en önemli bölümüdür. Girişte karşılaşılan Medhal Salon, üst kat ile bağlantıyı sağlayan ve protokol özelliği taşıyan Kristal Merdiven, elçilerin ağırlandığı Süferâ Salonu ve Padişah'ın huzuruna çıktıkları Kırmızı Oda; İmparatorluğun tarihsel görkemini vurgulayacak biçimde süslenmiş ve döşenmiştir. Üst katta yer alan Zülvecheyn Salonu; Padişah'ın Mâbeyn'de kendine özel olarak ayrılmış dairesine bir tür geçiş mekânı oluşturmaktadır. Bu özel dairede, Padişah için, mermerleri Mısır'dan getirilmiş görkemli bir hamam, çalışma odaları ve Sultan'ın günlük yaşantısını sürdürdüğü yemek ve dinlenme odaları yer almaktadır. Aynı bölümde bulunan ve Halife Abdülmecid'in kitaplarından oluşan kütüphane dikkat çekici mekânlardandır.

Harem ve Mâbeyn bölümleri arasında yer alan Muâyede Salonu; Dolmabahçe Sarayı'nın en yüksek ve en görkemli salonudur. 2000 m²'yi aşan alanı, 56 sütunu, yüksekliği 36 m.yi bulan kubbesi ve bu kubbeye bağlı yaklaşık 4,5 tonluk İngiliz yapımı avizesiyle bu salon, Saray'ın diğer bölümlerinden belirgin bir biçimde ayrılmaktadır. Salonun avizesi, Sultan Abdülmecid tarafından İngiltere'den sipariş verilerek satın alınmıştır.

Dolmabahçe Sarayı'nın Batı etkileri altında, Avrupa saraylarından örnek alınarak yapılmış bir saray olmasına karşılık, işlevsel kuruluşu ve iç mekân yapısında, "Harem" in -eskisi kadar kesin çizgilerle olmasa da- ayrı bir bölüm olarak kurulmasına özen gösterilmiştir. Ancak Topkapı Sarayı'nın tersine, Harem, artık Saray'dan ayrı tutulmuş bir yapı ya da yapılar topluluğu değildir; aynı çatı altında, aynı yapı bütünlüğü içinde yerleştirilmiş özel bir yaşama birimidir. Dolmabahçe Sarayı, hizmete açıldığı 1856 yılından, halifeliğin kaldırıldığı 1924'e kadar aralıklarla 6 padişaha ve son Osmanlı Halifesi Abdülmecid Efendi'ye ev sahipliği yapmıştır. 1927- 1949 yılları arasında Saray, Cumhurbaşkanlığı makamı olarak kullanılmıştır.

Cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk, 1927-1938 yılları arasında İstanbul'daki çalışmalarında Dolmabahçe Sarayı'nı kullanmış ve burada vefat etmiştir. 1926-1984 yılları arasında protokol ve ziyarete kısmen açık olan Saray, 1984 yılından itibaren "müze- saray" olarak geziye açılmıştır.

Dokun ve Oku

Görme engelli insan çok yakında normal kitapları okuyabilecekler. Massachusetts Teknoloji Enstitüsü (MIT) bilim adamları işaret parmağına takılabilen bir sesi okuma cihazı geliştiriyorlar. Eğer her şey planlandığı gibi giderse, bu cihaz görme engelli insanlara yazılı basım olan her şeyi okuma fırsatı verecek.

Bu cihazın adı FingerReader olacak. 3 Boyutlu yazıcılarda bu cihazın bir deneme modeli de üretildi. Cihaz kullanıcının parmağına yüzük gibi oturuyor ve üzerinde metni tarayan bir kamera bulunuyor. Yazılım parmak hareketlerini takip ediyor, kelimeleri tanımlıyor ve bilgiyi işliyor. Sentezlenmiş ses kelimeleri sesli bir şekilde okuyor. Cihaz kitapları, restoran menülerini ve günlük yaşamda karşımıza çıkan diğer materyalleri hızlı bir şekilde çeviriyor.

“Sanki parmağınızın ucuyla okuyormuşsunuz gibi” diyor Pattie Maes. Maes, FingerReader’ı geliştiren araştırma grubunu kuran ve gruba liderlik eden MIT profesörüdür. Maes, “Bu...şu an görme engelli insanların elinde olan çözümlerin hepsinden çok daha hızlı” diye ekliyor.

Geliştiricilerin, aygıtın yapımı sırasında bazı alışılmadık sorunların üstesinden gelmeleri gerekti. İnsanların parmaklarını görmedikleri bir metin üstünde düz bir çizgi üzerinde hareket ettirmeleri gerekiyordu. Bu yüzden cihazda titreşim motorları var. Bu motorlar okuyucuyu metinden çıktığı anda uyarıyor. Aynı zamanda yazılımın içinde sesli uyarıcılar da var. Bunu başarabilmek için geliştiriciler tam üç yıllarını yazılımı hazırlamaya ve farklı tasarımları denemeye harcadılar. Ayrıca, görme engelli bir test grubundan geri bildirim topladılar.

FingerReader’ın piyasaya hazır hale gelmesinden önce yapılması gereken çok iş var. Ray Shilkrot, cihazın cep telefonları üzerinde de işe yarayabilmesi için de bazı ayarlamalar yapılması gerekiyor diyor. Shilkrot, bu cihazı MIT Medya Laboratuvarında geliştiriyor. FingerReader, belgeleri, kitapları, dergileri, gazeteleri ve bilgisayar ekranlarını okuyabiliyor. Ancak dokunmatik ekranlarla sorun çıkabiliyor çünkü ekrana dokunduğunuzda metnin yeri değişebiliyor. (Kullanıcılar bu sorunu çözmek için dokunmatik ekran seçeneğini kapatabilirler.)

62 yaşındaki Jerry Berrier doğuştan görme engelli. FingerReader’ın taşınabilir olması onun ilgisini çekmiş. Cihazın gündelik hayatı kolaylaştıracağına inanıyor.

Berrier, “Doktora gittiğimde, bazen imzalamadan önce okumam gereken belgeler oluyor” diyor.

“Kullandığımız ürünler hakkında yalnızca görme engelli olmayan kişiler için açıklama yapılıyor. Ben de aynı ürünleri, nasıl kullanacağım derdi olmadan kullanabilmek istiyorum.”

Berrier, düşük gelirli görme ve işitme engelli kişiler için teknolojik cihazların dağıtımını sağlayan bir programda çalışıyor. Berrier, piyasada görme engelli kişiler için karakter tanımı olan başka cihazların da olduğunu söylüyor. Ancak bunların hiçbirisi yazanı sesli bir şekilde okuyamamaktadır. Ofislerde ve evlerde kullanılan mevcut teknoloji büyük tarayıcıları gerektirmektedir. Bu makineler hedef metni işlemektedir. Daha sonra bilgisayara veya akıllı telefona indirilen yazılım tarafından sesli bir şekilde okunabilir.

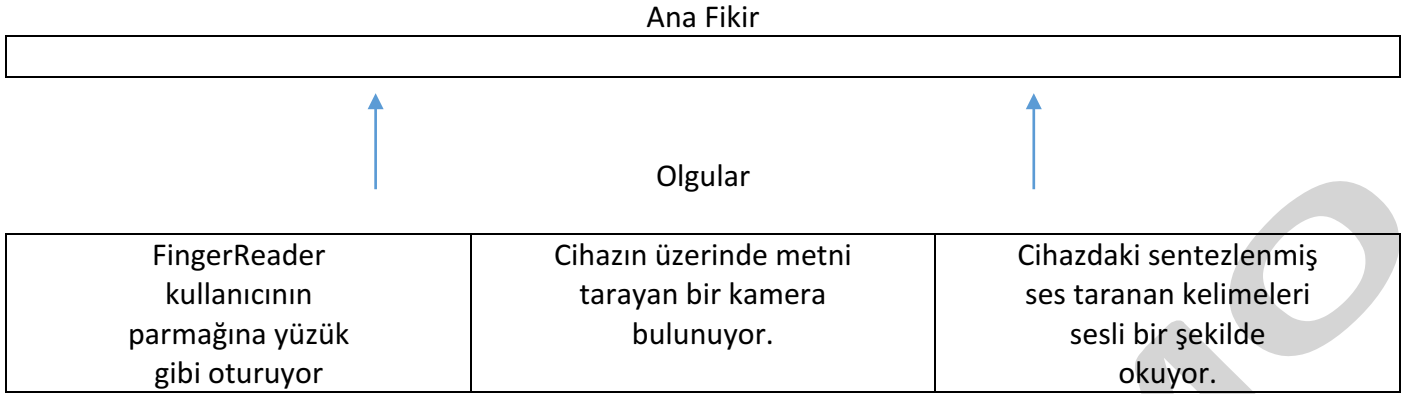
FingerReader Braille alfabesinin yerini almayacaktır. Braille alfabesi, görme engelli kişilerin kelimeleri dokunarak çevirebilmelerine olanak veren kabartmalı noktalama sistemidir. Shilkrot,

“bu yeni cihaz kullanıcılarının şu an Braille alfabesinde mevcut olmayan daha geniş sayıdaki materyale ulaşmasını sağlıyor” diye konuştu.

Shilkrot geliştiricilerin FingerReader’ı piyasaya ekonomik bir şekilde süreceklerine inandıklarını söylüyor. Ancak cihaz henüz satışa hazır değil ve bu yüzden yaklaşık bir fiyat belirlemek olası görünmüyor. Cihazın Pazar imkânı oldukça büyük. Dünya Sağlık Örgütü’nün hesaplamalarına göre, dünya çapında 285 milyon insan görme engelli. Berrier, görme engelli insanların modern dünyaya katılabilmelerinin anahtarının FingerReader için ekonomik bir fiyatlandırma yapmak olduğunu söylüyor.

Berrier, “yazılı basına ulaşmamızı sağlayan her tür cihaz bizim daha dolu, daha zengin ve daha üretken yaşamlar sürmemize yardımcı oluyor” diye konuştu.

Soru 1

Yukarıdaki makale göz önünde bulundurulduğunda aşağıdakilerden hangisi boş kutuya gelmelidir?

- A) FingerReader, görme engelli kişilerin kâğıt üzerinde veya bilgisayar ekranında yazılanları okumasına yardımcı oluyor.
- B) Massachusetts Teknoloji Enstitüsü bilim adamları FingerReader'ı tasarlarken zorlandı.
- C) FingerReader küçük bir cihazdır ancak evlerde veya ofislerde daha büyük tarayıcılar kullanılır.
- D) FingerReader, görme engelli kişilerin kelimeleri dokunarak çevirebilmelerine olanak veren kabartmalı noktalama sistemi olan Braille alfabesinin yerini almayacaktır.

Soru 2

Aşağıdakilerden hangisi bir fikirdir?

- A) FingerReader, görme engelli kişiler için Braille alfabesinden çok daha kullanışlı bir yol.
- B) FingerReader için bir yazılım hazırlamak ve geliştirmek MIT'deki bilim adamlarının 3 senesini aldı.
- C) FingerReader henüz piyasaya çıkmaya hazır değil ve dokunmatik ekranlarla çalışmıyor.
- D) Braille alfabesi, görme engelli kişilerin kelimeleri dokunarak çevirebilmelerine olanak veren kabartmalı noktalama sistemidir.

Soru 3

Aşağıdakilerden hangisi yukarıdaki parçada kullanılan "engelli" kelimesinin eş anlamlısıdır?

- A) Eksik
- B) Gelişmiş
- C) Ölçülmüş
- D) Korunmuş

Soru 4

Okuyucu, yukarıdaki parçadan aşağıdakilerden hangisini anlayabilir?

- A) Muhtemelen Jerry Berrier, FingerReader'ın tamamen gelişmiş halinden yararlanacak çok fazla insan tanımaktadır.
- B) Jerry Berrier, Finger Reader'ın akıllı telefonlarla da çalışabilmesi için muhtemelen yeni bir yazılım hazırlayacaktır.

- C) Pattie Maes muhtemelen FingerReader'ı henüz piyasaya çıkarmadan önce kendi öğrencilerine satmayı planlıyordu.
- D) Patti Maes muhtemelen FingerReader'ın bir kolye gibi boyna asılarak kullanıldığında daha kullanışlı olacağını düşünüyordu.

Soru 5

Paulette, Braille sistemi hakkında daha fazla şey öğrenmek istiyor. Braille sistemi ile ilgili bilgiyi nasıl bulabilir?

- A) Görme engelli kişilerin okumak için nasıl bir yol kullandığını araştırarak.
- B) Massachusetts Teknoloji Enstitüsü'nde yapılan en yeni cihazları araştırarak.
- C) FingerReader'ın dokunmatik ekranlarla da çalıştırılabilmesi için oluşturulan planlar üzerinde bir çalışma yapmak.
- D) Sağlık ve bilim üzerine yazılım geliştiren bilim adamları üzerinde bir çalışma yürütmek.

Soru 6

Aşağıda parçadan alınmış ifadeyi inceleyiniz;

"[FingerReader'ın] üzerinde metni tarayan bir kamera bulunuyor. Yazılım parmak hareketlerini takip ediyor, kelimeleri tanımlıyor ve bilgiyi işliyor."

Aşağıdakilerden hangisi "tanımlamak" kelimesiyle aynı anlama gelmektedir?

- A) Teşhis etmek
- B) Taklit etmek
- C) Biçimlendirmek
- D) Görmezden gelmek

Soru 7

Yukarıdaki parçada aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

- A) FingerReader'ı almak isteyen biri ne kadar ödeyecektir?
- B) Tüm dünyada kaç kişinin görme engeli olduğu söylemektedir?
- C) FingerReader cihazının yazılımını hazırlamak ne kadar zaman almıştır?
- D) FingerReader görme engelli kişilere nasıl yardım etmektedir?

Soru 8

Yukarıdaki parçada, Jerry Berrier;

"Doktora gittiğimde, bazen imzalamadan önce okumam gereken belgeler oluyor" diyor.

"Kullandığımız ürünler hakkında yalnızca görme engelli olmayan kişiler için açıklama yapılıyor. Ben de aynı ürünleri, nasıl kullanacağım derdi olmadan kullanabilmek istiyorum" demiştir.

Yukarıdaki parçada yazar neden bu alıntıyı kullanmıştır?

- A) FingerReader'ın görme engelli kişilere nasıl yardım edebileceğini bir örnekle göstermek için.
- B) FingerReader'ın yazılımını geliştirmenin neden bu kadar zor olduğunu bir örnekle göstermek için.
- C) Görme engelli kişilerin nasıl bir cihaza bağlı kalmadan okuyabileceklerini gösterebilmek için.
- D) Görebilen kişilerin görme engelli insanlara nasıl yardım edebileceğini göstermek için.

Hızlı Okumanın Tarihi

İkinci Dünya Savaşı sırasında Luftwafe (Alman Hava Kuvvetlerinin) uçakları Londra'yı gece-gündüz bombalıyorlardı. İngiltere göklerinde İngiliz ve Alman uçakları savaşıyor, birbirlerine girerlerdi. Londra civarında kulelerde gözcüler, yaklaşan uçakların amblemlerini görüp, dost mu düşman mı anlamaya çalışıyorlardı. Düşman işaretlerini görür görmez de alarm düğmesine basarlardı, halkın vaktinde sığınağa koşmasını sağlıyorlardı.

Benzer şekilde, İngiliz pilotlarının da yaklaşan uçağın amblemini çok çabuk farketmeleri hayati derecede önem taşımaktaydı. Ne var ki, çok kere gözcüler ve pilotlar uçak amblemlerini seçmede geç kalıyorlar; ve bombalar düşmeye başlıyordu. Bunu önlemek için İngilizler, Amerika'da bulunan Ohio Üniversitesinden Dr. Renshaw'un buluşlarıyla, şimdi takistoskop dediğimiz aleti geliştirdiler. Göz hızını geliştiren basit bir mekanizmaya sahip bu alet, muhtemelen birçok İngilizin hayatını kurtarmıştır. Merceği saniyenin 25te, 50de ve 100de biri hızla açılıp kapanan bu araçla, pilot ve gözcüler yetiştirildi.

İngiliz ve Alman uçaklarının oldukça büyük resimlerini göstererek başlanan çalışmada, resimler gitgide küçültüldü; resmin belirip kaybolma süresi gitgide kısaltıldı. Bu çalışma sonucu, katılanların algılama hızları şaşırtıcı seviyelerde yükseldi. Böylelikle bombardıman uçakları çok daha erkenden teşhis ediliyor, haliyle pilotların reaksiyon hızları artıyor, gözcüler halka daha çabuk haber verebiliyordu.

Amerikada'da eğitimciler bunu duyunca, aracı, kelime seçmeyi hızlandırmada denediler ve böylelikle Hızlı Okuma doğdu. Gözün, vücudun herhangi bir diğer organı gibi, egzersiz gördükçe daha etkili olmaya başladığını ispat ettiler. Böylelikle tembel göz daha atik davranmaya ve gördüğü şekli(resmi, amblemi, sayıyı, yazıyı) daha hızlı olarak beyne (asıl görme fonksiyonunu gerçekleştiren merkeze) yollamaya alıştı.

Şu an Amerikada, ilköğretimden üniversiteye kadar her seviyede Hızlı Okuma dersleri verilmekte ve öğrenciler bu teknik üzerine dersler almaktalar.

Bambaşka yönden bir buluş da, Hızlı Okumaya yeni bir boyut daha kattı. Sinema ilk çıktığında perde küçüktü ve çekimler o küçük alana sığacak şekilde yapıldı. Çünkü gözün, başı çevirmeden ancak bu kadar bir alanı görebileceği sanılırdı. 1950'lerde, psikologların algılama eşiği [Treshold of perception] deneylerinde gösterdikleri göz ucuyla da görme [peripheral vision] gerçeğini Hollywood kaptı ve perdeyi bugünkü büyüklüğüne çıkardı.

Bütün bunlar gösterdi ki göz, başı sağa-sola çevirmeden de çok geniş bir alanı görebilmekte (gelecek sefer sinemaya gittiğinizde dikkat edin; o kocaman perdede filmi seyrederken başınızı sağa sola çeviriyor musunuz, yoksa perdenin orta bir yerine bakıp tamamını görebiliyor musunuz?).

Bu buluşu da Hızlı Okumaya uyguladılar ve tek tek kelimere bakma yerine, satırın daha geniş bir bölümünü görmenin, yani 2-3 hatta 4 kelimeyi birden görmenin pekala mümkün olabileceğini ispat ettiler. Böylece Hızlı Okuma etkili biçime girdi.

Özetle, Hızlı Okuma bu iki temele dayanır:

- 1)Göz, egzersizlerle, gitgide daha hızlı görmeyi öğrenebilir; tıpkı ağırlık çalışmakla kol kaslarının gelişmesi gibi.
- 2) Beyin, gene egzersizlerle geniş kelime gruplarını bir bakışta görmeyi öğrenebilir.

SORULAR

1-Takistoskop kim tarafından ve ne zaman geliştirilmiş?

- a-Birinci Dünya Savaşı'nda bir Alman bilimadamı tarafından.
- b-Birinci Dünya Savaşı'nda bir İngiliz bilimadamı tarafından.
- c-İkinci Dünya Savaşı'nda bir Amerikan bilimadamı tarafından.
- d-İkinci Dünya Savaşı'nda bir İngiliz bilim adamı tarafından.

2-Takistoskop aleti ilk olarak ne amaçla kullanılmıştır?

- a-Alman savaş uçağı pilotlarının görüş alanine geliştirmek için.
- b-İngiliz pilot ve gözcülerinin algı becerisini geliştirme için.
- c-Amerikan Deniz Subaylarının algı becerisini geliştirmek için.
- d-İngiliz savaş uçağı pilotlarının görüş alanine geliştirmek için.

3-İlk Hızlı Okuma kursları hangi yıllarda başladı?

- a-1940'larda.
- b-1950'lerde
- c-1960'larda.
- d-1970'lerde.

4-Hızlı Okuma'nın dayandığı ikinci temel nedir?

- a-Göz bacak kasları gibi hızlıdır.
- b-Göz bir bakışta geniş bir alanı algılayabilir.
- c-Göz 3 boyutlu algılama becerisine sahiptir.
- d-Gözün gördüğünü beyin asla unutmaz.

5-Pilot ve gözcüler nasıl yetiştirildi?

- a- Merceği saniyenin 25te, biri hızla açılıp kapanan araçlarla.
- b-Uçakları takip ettirerek.
- c-Gözlerini kapatıp açtırarak.
- d-Maç izlettirerek.

6-Sinema perdelerini bugünkü boyutuna kim kazandırdı?

- a-Bollywood
- b-Yeşilçam
- c-Cinemaximum
- d-Hollywood

7-Yazara göre, göz bir bakışta kaç kelime okunabilir?

- a-1 kelime
- b-2-4 kelime
- c-bir cümle
- d-bir paragraf

8-Yazara göre Hızlı Okuma kaç temele dayanır?

- a-Sadece bir temele.
- b-İki temele.
- c-Üç ayrı temele.
- d-Dört temele.

Beyne İyi Gelen Yiyecekler

Kodlaması

Hafıza ivileri

1-

2-

3-

4-

5-

6-

7-

8-

9-

10-

11-

12-

13-

14-

15-

16-

17-

18-

19-

20-

SUPER HIZLI OKUMA HIZ TAKİBİ

Başlangıç Hız

Son Hız

Gün 01 – Başlangıç Hızınızı Bulma

Gün 02 - Engellerden Arınma

Gün 03 - Görsel İşaretleyici Nasıl Kullanılır

Gün 04 - Neden Bir Görsel İşaretleyici Kullanırsınız?

Gün 05 - Girinti Okuma

Gün 06 - Sonsuzluk Tekniği Tanıtımı

Gün 07 - Bir Hafta Kitap Oku

Gün 08 – İç seslendirme

Gün 09 - Sol Elinizi Kullanma

Gün 10 - Hız Matkabına Giriş

Gün 11 - Çevresel Görme Durumunuzu Etkinleştirme

Gün 12 - Okuduğunu Anlama Bölüm 1

Gün 13 - Sıkça Sorulan Sorular

Gün 14 - Okuduğunu Anlama Bölüm 2

Gün 15- Anlama Bölüm 3'ü Artırma

Gün 16 - Beyin Molaları Önemi

Gün 17 - Geriye Doğru Okuma Gücü

Gün 18 - Göz Sabitleme Tanıtımı

Gün 19 - Teknik Bilgilerin Okunması

Gün 20 - Okuma ile Dönüşümün 5 Seviyesi

Gün 21 - Okuma Alışkanlığı Oluşturma

CEVAP ANAHTARI

ÇOK AKILLI DA NE KADAR AKILLI 504 KELİME

CEVAP ANAHTARI: 1-A 2-C 3-A 4-C 5-B 6-A 7-B 8-C

MOBİL PARA 606 KELİME

CEVAP ANAHTARI: 1-C 2-A 3-D 4-A 5-D 6-B 7-C 8-A

DOKUN VE OKU 529 KELİME

CEVAP ANAHTARI: 1-A 2-A 3-A 4-A 5-A 6-A 7-A 8-A

HIZLI OKUMA CEVAPLARI 411 KELİME

CEVAP ANAHTARI: 1-C 2-B 3-B 4-B 5-A 6-D 7-B 8-B

SPEEDY MEMO